

Fataawa Za Ramadhaan

**ʿAllaamah Swaalih bin Fawzaan
al-Fawzaan
(Hafidhwahu Allaah)**

Mfasiri:

Abu Bakr Khatwiyb al-Atrush

01) Hukumu Ya Kusema (au Kuambizana) "Ramadhaan Kariym"

Swali:

Kauli kusema "Ramadhaan Kariym". Je, Kariym si Allaah?

ʿAllaamah al-Fawzaan:

Hili halina asli. Kusema "Ramadhaan Kariym" hili halina asli. Ama kusema "Ramadhaan Shariyf", "Ramadhaan Mubaarak", "Ramadhaan ʿAdhiym" haya maneno yamekuja katika Ahaadiyth. Hakuna ubaya. Ama Ramadhaan Kariym hili sijui kama lina asli.

02) Alikuwa Hana Uwezo Wa Kulipa Kafara Baadaye Akaweza, Ni Wajibu Kulipa?

Swali:

Aliekuwa hana uwezo wa kulipa kafara kisha baada ya mwaka akaweza, ni lazima kwake (kutoa)?

ʿAllaamah al-Fawzaan:

Kafara haito koma itabaki katika dhima yake. Pale atapoweza ataitoa.

03) Ipi Dalili Kutoa Kafara Kwa Yule Aliechelewesha Kulipa Ikaingia Ramadhaan Nyingine?

Swali:

Ipi dalili ya uwajibu wa kutoa kafara kwa mwenye kuchelewesha kulipa bila ya udhuru?

ʿAllaamah al-Fawzaan:

Kwa kuwa kaacha la wajibu nako ni kule kulipa kabla ya Ramadhaan (nyingine) bila ya udhuru. Kafanya maasi. Anayatolea kafara kwa kulisha.

04) Alikuwa Na Udhuru Akala Mwezi Mzima, Atafunga Siku 29 Au 30?

Swali:

Vipi ikiwa mtu ni katika walio na udhuru na akala mwezi wa Ramadhaan na mwezi wa Ramadhaan katika mwaka huo ilikuwa ni siku ishirini na tisa. Je, atalipa siku thelathini au siku ishirini na tisa?

ʿAllaamah al-Fawzaan:

Atalipa siku walizofunga Waislamu,siku ishirini na tisa au siku thelathini.

05) Je, Laylatul Qadir Inakuwa Na Dalili?

Swali:

Vipi kwa mwenye kusema Laytaul Qadir ina alama zinazojulikana, kama jua siku hiyo kutokuwa likali na mfano wa hayo?

‘Allaamah al-Fawzaan:

Haya ni maneno yasemwayo na si dalili. Allaah ndiye mwenye kujua zaidi kuhusu hilo.

06) Hukumu Ya Mwenye Kutumbukia Katika Kitu Kinachovunja I’itikaaf

Swali:

Mwenye kutumbukia kwenye kitu kinacho haribu I’itikaaf yake. Je, ana madhambi?

‘Allaamah al-Fawzaan:

Hana dhambi kwa kuwa I’tikaaf ni Sunnah. Akipenda kuendelea sawa au akipenda ataacha. Anapata kufanya hivyo.

07) Kufanyia I’tikaaf Kwenye Msikiti Ambapo Kunaswaliwa Hakuswaliwi Swalah Tano

Swali:

Mimi ni muadhini katika msikiti wa watu wa sokoni na msikiti huyu hawasali watu swalah ya Fajr wala swalah ya Ijumaa. Na mara nyingi katika Ramadhaan natumia muda mwingi nikiwa ndani ya msikiti. Je, nikiuwia I’tikaaf naandikiwa ujira pamoja na kuzingatiwa kuwa nasimama kuwahudumia wafungaji na sitoki ila kwa sababu hii tu?

‘Allaamah al-Fawzaan:

Hapana. Msikiti ambapo hapasaliwi swalah tano, hapa si mahala pa I’tikaaf. I’tikaaf ni kwenye msikiti ambapo kunasaliwa swalah tano. Ama Ijumaa hakuna ubaya akaenda kwa kuwa haikariri. Na akifanya I’tikaaf kwenye chuo kikuu kunaposaliwa swalah tano na Ijumaa, hili ni bora.

08) Sharti Za Mtu Kufanya I’tikaaf

Swali:

Kuna udhibiti ya sharti katika I'tikaaf?

ʿAllaamah al-Fawzaan:

Udhibiti I'tikaaf iwe kwa niyyah. Hakuna I'tikaaf ila kwa niyyah, kwa kuwa ni ʿibaadah na ʿibaadah haisihi ila kwa niyyah. Lau utakaa zako msikitini tu kwa sababu mbali mbali, hii haiwi I'tikaaf, kwa kuwa hukunuwia ʿibaadah bali kupumzika tu. Lazima kuweka niyyah hii ni sharti. Katika sharti zake ni kwamba asitoki ila kwa dharurah kama tulivyosema.

09) Je, I'tikaaf Ni Kwa Wanaume Tu?

Swali:

Je, I'tikaaf inakuwa khaswa kwa mwanaume bila ya wanawake?

ʿAllaamah al-Fawzaan:

Hapana, si khaswa wanaume. Ni wanaume na wanawake wanafanya I'tikaaf. Lakini mwanamke afanyiwe mahala paliostirika akafanyia I'tikaaf kama walivyokuwa wakifanya wake wa Mtume (swalla Allaahu ʿalayhi wa sallam) wanakaa I'tikaaf, wanafanyiwa mahala paliostiri. Bali hata mwanaume yatakikana afanye I'tikaaf kwenye chumba au mahala paliostirika na watu ili wasimshughulishe au akawashughulisha. Hili ni bora. Ama mwanamke

lazima awe na mahala paliostirika ili wasimuone watu au akalala mahala pake. Awe mahala paliohifadhiwa.

10) Bibi Yangu Kafariki Naye Ana Deni La Ramadhaan, Je Tumlipie?

Swali:

Bibi yangu (rahimaha Allaah) alipokuwa mjane alikuwa halipi siku anazokula katika Ramadhaan kwa sababu ya hedhi kutokana na ujinga wake, na alipojua naye kishakuwa mzee hakulipa siku zile. Je, tuzikadirie na kumfungia pamoja na kujua kuwa alikuwa akifunga Ramadhaan zote lakini hakuwa na udhuru kwa maradhi baada ya hapo?

ʿAllaamah al-Fawzaan:

Ikiwa amebakiwa na siku ni wajibu kwake kuzilipa. Ama ikiwa alifariki kabla ya kulipa (siku alizokula) hakuna neno au imependekezwa kumlipia.

11) Mtu Katokwa Na Madhiy Kwa Sababu Ya Kumwangukia Sana Mke Wake, Swawm Imebatilika

Swali:

Anaemwangukia mke wake mitazamo mingi na akamwaga. Je, swawm yake inabatilika bila ya kutokwa na manii?

‘Allaamah al-Fawzaan:

Ndio, ikiwa kutokwa na madhiy kwa sababu yake - yeye ndo kasababisha hilo kwa kukusudia, swawm yake inabatilika. Kwa kuwa yeye ndo kasababisha hili kakusudia kwa sababu ya kutazama tazama, sawa ikiwa ni mke wake au mwengine.

12) Je, Mtu Anaweza Kuanza Swalah Ya Qiyaam-ul-Layl Baada Ya Maghrib?

Swali:

Ni sahihi kuanza swalah ya Qiyaamam baada ya swalah ya maghrib?

‘Allaamah al-Fawzaan:

Hapana! Swalah ya Qiyaam [al-Layl] ni baada ya swalah ya ‘ishaa na sunnah yake ndo inanza swalah ya Qiyaam. Baada ya swalah ya ‘ishaa na Sunnah yake.

13) Je, Mtu Anaweza Kujua Laylatul Qadir Ilikuwa Siku Fulani?

Swali:

Je, hujulikana Laylatul Qadir baada ya kwisha mwezi wa Ramadhan mtu akajua kuwa ilikuwa ni usiku kadha na kadha?

‘Allaamah al-Fawzaan:

Kamwe hakuna yeyote ajuae hili. Mtume (swalla Allaahu ‘alayhi wa sallam) alikuwa halijui kwa kuliwekea mpaka [wa siku kadha], bali alikuwa naye anahisia tu.

14) Hukumu Ya Kupiga Mswaki Mara Nyingi Katika Mchana Wa Ramadhan

Swali:

Huyu anauliza kuhusu kupiga mswaki mara nyingi katika mchana wa Ramadhan?

‘Allaamah al-Fawzaan:

Hakuna ubaya kupiga mswaki mchana wa Ramadhan, haijathibiti dalili ya makatazo. Na kuna Hadiyth:

"Nilimuona Mtume (swalla Allaahu 'alayhi wa aalihi wa sallam) akipiga mswaki mara nyingi zisizohesabika na hali akiwa amefunga."

15) Ipi Dalili Kwa Aliye Na Udhuru Kujizuia Baki Ya Siku Ramadhan?

Swali:

Ipi dalili ya kujizuia baki ya siku?

‘Allaamah al-Fawzaan:

Dalili ni kwa vile katika Ramadhan. Atajizuia baki ya siku. Kula Baada Ya Kuingia Alfajiri Katika Ramadhan.

16) Kula Baada Ya Kuingia Alfajiri Katika Ramadhan

Swali:

Anaeamka usiku na kudhani ya kuwa alfajiri haijaingia akala na kunywa kisha akabainikiwa kuwa alfajiri imeshampita dakika kumi. Analazimika nini?

‘Allaamah al-Fawzaan:

Huyu analazimika kulipa. Kwa kuwa imembainikia kuwa amekula baada ya kuingia alfajiri. Analazimika kulipa.

17) Mume Kala Kwa Ajili Ya Kumjamii Mke Wake Ramadhan, Hukumu Yake?

Swali:

Kuna mtu kafuturu kwa kula kwa ajili ya jimai. Je, juu yake ana kafara?

ʿAllaamah al-Fawzaan:

Bila shaka ana kafara na ni muasi - Aʿudhubi Allaah. Ni muasi na kula hakumhalalishii jimai, ni jarima juu ya jarima. Hili halijuzu kwake, kufanya mchezo na dini ya Allaah (ʿAzza wa Jalla)!

18) Kulisha Masikini 60 Ni Lazima Kwa Pamoja Au Hata Mbali Mbali?

Swali:

Kulisha masikini sitini inakuwa ni mbali mbali au zote inakuwa ni kwa mara moja?

ʿAllaamah al-Fawzaan:

Yote yanajuzu. Muhimu alishe masikini sitini kwa pamoja au mbali mbali. Hakuna neno.

19) Kafara Ya Ramadhān

Swali:

Ni kiasi gani anacholisha katika kafara ya kula katika Ramadhaan?

‘Allaamah al-Fawzaan:

Kulisha masikini:

وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِينٍ

"Na wale wasioweza, watoe fidiya kwa kumlisha masikini." (02:184)

Muhimu ni wewe kulisha masikini. Kumekadiriwa kilo na nusu (1,5 kg) kwa kila siku moja.

20) Kamwingilia Mke Wache Mchana Wa Ramadhaan Hakumwaga, Ipi Hukumu?

Swali:

Ipi hukumu ya mtu kumjamii mke wake katika mchana wa Ramadhaan kwa kuwa hakumwaga? Ikiwa hakumwaga ipi hukumu?

‘Allaamah al-Fawzaan:

Tumeshasema hili ya kwamba zikikutana tupu mbili ni wajibu kwake kuoga na ni wajibu kwake kutoa kafara. Zinamgusa ahkaam za Kishari'ah.

21) Kuswali Kwa Wudhuu Mmoja Kwa Mwenye Kukaa I'tikaaf

Swali:

Je, bora ni kubaki katika I'tikaaf na swalah kwa wudhuu mmoja au ni bora kuweka upya wudhuu wangu katika kila swalah?

ʿAllaamah al-Fawzaan:

Inajuzu kubaki kwa wudhuu mmoja na kuuswalia swalah nyingi maadamu haujakatika, hakuna neno. Inajuzu. Lakini bora ni kuweka upya. Bora ni kuweka upya utekeleze ʿibaadah kwa wudhuu mpya.

22) Hukumu Ya Kufanya al-Wiswaal Katika Ramadhaan

Swali:

Je, al-Wiswaal katika Ramadhaan mpaka swalah ya ʿishaa ni mubaha au mustahab?

‘Allaamah al-Fawzaan:

al-Wiswaal imekatazwa - nako ni kuacha kufuturu linapozama jua, mtu akafunga siku mbili mpaka tatu bila ya kufuturu. Hili linajuzu lakini limekatazwa. Mtume (swalla Allaahu ‘alayhi wa sallam) alikataza al-Wiswaal. Na akasema:

"Anaefanya al-Wiswaal afanye mpaka [wakati wa] daku."

Angalau ale daku kila usiku. Na kufuturu kwake wakati wa kuzama jua hili ndio bora kuliko kufanya al-Wiswaal.

23) Kwanini Kafara Ya Swawm Ni Kama Kafara Ya dhwihaar?

Swali:

Kwanini kafara ya swawm ni kama kafara ya dhwihaar?

‘Allaamah al-Fawzaan:

Allaah ndiye Anajua zaidi. Si lazima kwetu kujua hekima. Ikitubainikia - alhamdulillah la sivyo tunaliadini na kulifanyia kazi hata kama hatujui hekima.

24) Ipi Dalili Ya Kuwa Manii Hanatengua Swawm Tofauti Na Madhiy?

Swali:

Muulizaji ametatizika tofauti baina ya madhiy na manii. Ipi dalili ya kuwa madhiy hayatengui swawm tofauti na manii?

‘Allaamah al-Fawzaan:

Uhakika wa madhiy ni maji. Madhiy ni maji mepesi. Ama manii hutoka na nguvu kwa ladha. Ama madhiy hutoka taratibu bila kuruka na bila ya ladha unayoihisi. Kuna tofauti kubwa na si moja tu.

25) Maana Ya Kafara

Swali:

Nini maana ya kafara? Na kwanini imeitwa kwa jina hili?

‘Allaamah al-Fawzaan:

Kafara maana yake unatolea kafara dhambi, unafuta la wajibu uliloacha. Hii ndio maana yake.

26) Je, Madhiy Yanatengua Swawm?

Swali:

Je, madhiy yanatengua swawm?

ʿAllaamah al-Fawzaan:

Ikiwa umesababisha hilo. Akitokwa na madhiy kwa sababu alipapasa au aliangalia yakamtoka, [rai ya] madhehebu wanaona kuwa swawm yake inaharibika. Kwa kuwa ni aina ya shahawa. Ama yakimtoka bila ya sababu, haidhuru.

27) Alietokwa Na Madhiy Ni Wajibu Kutoa Kafara Kama Kwa Alietokwa Na Manii?

Swali:

Anaetokwa na madhiy ni juu yake kafara kama anaetokwa na manii?

ʿAllaamah al-Fawzaan:

Madhehebu ndio yanaona hivyo, yakitoka madhiy kwa shahawa ni kama manii kwa kuwa ni shahawa na ni natija ya shahawa.

28) Mgonjwa Alikuwa Akilisha Kisha Anapona, Ni Wajibu Kufunga?

Swali:

Kuna mtu ana maradhi yasiyotarajiwa kupona. Akalisha kwa kila siku mojamasiikini. Halafu baada ya kulisha maradhi yake yakaisha. Je, atalipa [atafunga]?

‘Allaamah al-Fawzaan:

Ndio. Udhuru wake ukiondoka analipa. Kulisha kunatosheleza udhuru wake ukiendelea, ama ukiondoka atalipa.

29) Mke Na Mume Wako Safarini Ramadhaan, Wanaweza Kujamiana?

Swali:

Mwanaume akiwa amefunga kisha akakariri safari naye njiani akasimama na kupumzika kisha akanjamii mke wake ilihali amefunga.

‘Allaamah al-Fawzaan:

Ni juu yake kula. Msafiri ni juu yake kula. Na katika jumla ya kula ni kumwingilia mke wake, kama jinsi anakula na kunywa pia anaweza kumjamii mke wake.

30) Mwanamke Ni Lazima Kuomba Ruhusa Wazazi Ili Afanye I'tikaaf?

Swali:

Je, [mwanamke] ni sharti kuafikiana na wazazi wake ili akae I'tikaaf?

ʿAllaamah al-Fawzaan:

Ndio. Ikiwa wazazi wako wanaku-hitajia kuwahudumia, kuwatendea wema na kuwatatulia haja zao, hili ni jambo la wajibu kwako. Na I'tikaaf ni Sunnah. Haki zao zinatangulia mwanzo. Ama ikiwa hawana haja na wewe, hata hivyo ni lazima kwanza kuomba ruhusa kwa kuwa hii ni katika adabu. Kuomba ruhusa ili ufanya I'tikaaf. Na wala usifanye I'tikaaf bila ya kuwaeleza na kuwaomba ruhusa.

31) Makatazo Ya Mwanamke Kula Inapokatika Hedhi Yake Mchana Wa ramadhān

Swali:

Mwenye hedhi akitwaharika mchana wa Ramadhaan atajizuia [kula na kunywa]? Kwa kuwa nilisikia baadhi ya wanafunzi wanasema hatojizuia wanatoa dalili rai ya ibn Mas'ud (radhiyallaahu ʿanhu).

‘Allaamah al-Fawzaan:

Hapana! Wanachuoni wengi wanaona kuwa atajizuia kwa kuwa ni Ramadhaan na hana udhuru. Vipi atakula na kunywa mchana wa Ramadhaan na hana udhuru!! Atajizuia baki ya siku kwa kuheshimu wakati na atalipa siku nyingine.

32) ‘Allaamah al-Fawzaan Kuhusu Mwanamke Wa Mimba Ramadhaan

Swali:

Akijikhofia mwanamke wa mimba nafsi yake na mtoto wake. Nini juu yake?

‘Allaamah al-Fawzaan:

Tumeshajibia hili, tulisema akijikhofia nafsi yake ni juu yake kulipa tu. Na akimukhofia mtoto wake tu ni juu yake kulipa na ni juu yake kulisha. Na akijikhofia nafsi yake na mtoto wake, hana juu yake ila kulipa.

33) Mzee Anaekula Mchana Wa Ramadhaan Kwa Kusahau

Swali:

Baba yangu ni mzee sana na anasahau sana, baadhi ya wakati mchana wa Ramadhan hujui kuwa mwezi umeshaingia. Je, ni wajibu kwake kufunga na aamrishwe?

‘Allaamah al-Fawzaan:

Aamrishwe na afunge kadiri na awezavyo.

لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا

"Allaah Haikalifishi nafsi yoyote ila kwa kadiri ya iwezavyo." (02:286)

Zile siku anazofunga analipwa. Na siku ambazo hafungi anakula na kunywa, huyu atalishiziwa kwa kila siku moja masikini.

34) Tarawiyh Rakaa 21 Au 11?

Swali:

Je, ni katika Sunnah swalah ya Qiyaam kuwa rakaa ishirini na moja?

‘Allaamah al-Fawzaan:

Mtume hakuwekea mpaka kisimamo cha Ramadhan idadi za rakaa. Hili linarejea swalah itavyokuwa. Anaerefusha swalah - rukuu, kisimamo, kisomo na sujuud huyu atafupisha idadi ya rakaa. Yule mwenye kukhafifisha rakaa, kisimamo, rukuu, sujuud na kisomo huyu atazidisha idadi ya rakaa. Hili

linarejea swalah itavyokuwa. Mtume (swalla Allaahu ‘alayhi wa sallam) alikuwa hazidishi katika Ramadhaan wala miezi mingine rakaa kumi na moja au kumi na tatu. Lakini vipi ilikuwa swalah ya Mtume? Alikuwa Mtume (swalla Allaahu ‘alayhi wa sallam) anasimama mpaka miguu yake inapasuka kwa kisimamo kirefu. Alikuwa anasoma na kurefusha kisomo mamia ya Aayah. Anasoma al-Baqarah, al-‘Imraan na an-Nisaa katika rakaa mbili. Alikuwa akirefusha. Maswahab walipokuwa hawawezi swalah ya Mtume wakakhafifisha na kuzidisha katika rakaa, wakawa wanaswali rakaa ishirini na tatu. Hii ni Ijmaa’ ya Maswahaba. Swalah ikikhafifisha idadi yake itazidishwa, na ikirefushwa idadi yake itapunguzwa idadi. Huu ndio uadilifu na zilivyokuwa dalili kama alivyosema Shaykh-ul-Islaam bin Taymiyyah (rahimahullaah). Ama mwenye kuchukua idadi tu na akaacha kayfiyyah (namna ya swalah ilivyokuwa) huyu hakufanya Sunnah. Anasema mimi sizidishi rakaa kumi na moja, lakini unakuta anaswali dakika tatu au nne! Huyu hakuwali swalah ya Mtume (swalla Allaahu ‘alayhi wa sallam). Kachukua idadi tu na kuacha kayfiyyah!!

35) Ipi Bora, Mwanamke Kuswali Tarawiyh Nyumbani Au Msikitini?

Swali:

Ipi bora kwa mwanamke wa Kiislamu. Swalah ya Tarawiyh nyumbani kwake au Msikitini?

‘Allaamah al-Fawzaan:

Kuswali kwake nyumbani kwake ni bora. Hata faradhi kuswali kwake nyumbani ni bora. Kasema Mtume (swalla Allaahu ‘alayhi wa sallam):

"Msiwakataze viumbe vya Allaah Misikiti ya Allaah na nyumba zao ni bora kwao."

Bila shaka swalah ya mwanamke nyumbani kwake ni bora, sawa ikiwa ni faradhi au naafilah (ya sunnah).

36) Tofauti Baina Ya Asiefunga Kamwe Ramadhaan Na Baina Ya Anaepinga

Swali:

Je, kuna tofauti baina ya anaye pinga swawm ya Ramadhaan na baina ya asiye pinga lakini hafungi kamwe?

‘Allaamah al-Fawzaan:

Ndio, kuna tofauti. Anaye pinga swawm na kusema si faradhi huyu anakufuru na kutoka katika dini ya Uislamu hata ikiwa atafunga. Akasema mimi nafunga lakini mimi naitakidi kuwa si wajibu bali ni Sunnah. Au nafunga kama wengine lakini sio faradhi, huyu anaritadi katika dini ya Uislamu. Kwa kuwa anamkadhibisha Allaah na Mtume wake na akapinga kwa kitu kijulikanacho katika dini. Ama mwenye kujua uwajibu wake na akaitakidi kuwa ni wajibu, lakini akala kwa uzembe au kwa kupenda kula na kunywa; huyu hakufuru lakini anachukuliwa ni muasi na kafanya dhambi kubwa katika madhambi makubwa. Atiwe adabu na kulazimishwa kulipa siku alizokula au kunywa.

37) Tofauti Za Kuupokea Mwezi, Vipi Waislamu Watafunga Na Kusherehekea Idi?

Swali:

Wakati wa tofauti ya kuupokea mwezi, vipi inakuwa swawm ya 'Arafah na 'Iyd al-Fitwr? Wawafuate mahujaji Makkah?

'Allaamah al-Fawzaan:

Afuate siku wanayosherehekea wengine na wala usiwakhalifu Waislamu katika mji ambapo wewe upo. Sawa ukiwa 'Arafah au mahala popote, hukumu yako ni hukumu ya Waislamu ambao wewe uko baina yao na unaishi nao.

38) Usingizi Wa Mtume (swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) Katika Ramadhan

Swali:

Lini ulikuwa usingizi wa Mtume (swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) katika Ramadhan?

'Allaamah al-Fawzaan:

Ilikuwa ni mwanzo wa usiku, sawa katika Ramadhan na miezi mingine. Alikuwa analala mwanzo wa usiku. Na alikuwa anachukia maongezi baada

ya swalah ya 'ishaa kwa ajili alale vizuri na aamke mwisho wa usiku [kufanya ibada].

39) Hakuna Du'aa Hata Moja Sahihi Iliyothibiti Wakati Wa Kufuru

Swali:

Anauliza kuhusu du'aa wakati wa kufuturu:

"Dhahaba ad-Dhwamaa wabtalatil 'Uruuq, wa thabatal ajru inshaa Allaah."

'Allaamah al-Fawzaan:

Hapakuthibiti du'aa yoyote khaswa. Lakini akiomba kwayo au nyingineyo hakuna ubaya. Hakuna makatazo akaomba. Hatusemi kuwa haijuzu kwake kuomba, hapana. Aombe lakini kutenga du'aa khaswa kwa matamshi makhsusi, hili halikuthibiti.

40) Wanaosoma Qur-aan Vibaya Kwa Kubabaisha

Swali:

Wafanyayo jumla ya watu kusoma Qur-aan kisomo ambacho mara nyingine kinabadili maana bila ya kufanya juhudi ya kujifunza kisoma sahihi. Je, hili ni haramu?

‘Allaamah al-Fawzaan:

Bila ya shaka. Ikiwa anaweza kuhifadhi Qur-aan kwa wajhi sahihi, ni wajibu kwake hilo. Na wala haijuzu kwake kubaki anababaisha tu na kusoma vibaya naye kapata atakayemfunza.

41) Kumjamii Mke Wakati Jua Linapozama Badala Ya Kula Na Kunywa

Swali:

Je, inasihi kufuturu wakati jua linapozama kwa kujimai (kumwingilia mke) badala ya kula au kunywa? Na je ni sahihi kuwa aliwahi ibn ‘Umar (radhiyallaahu anhu) kufanya kitendo hichi?

‘Allaamah al-Fawzaan:

Bora ni kufuturu kwa tende, ale kitu na anywe. Na akitaka kujamii anaruhusiwa.

42) Ipi Bora Katika Safari Kufunga Au Kula?

Swali:

Mimi ni kijana nina ada ya kufunga juma tatu na alkhamisi na siku nyinginezo ambazo imependekezwa kufunga. Lipo bora kwangu wakati wa safari, kufunga au kula?

‘Allaamah al-Luhaydaan:

Allaah Akujaze baraka na khayr na sote. Lile ambalo litakuwa ni bora kwako, bila shaka kushikamana nalo ndio bora. Na ambalo lina uzito, hakuna neno kwako ikiwa hutofunga. Mtume (swalla Allaahu ‘alayhi wa sallam) alipoulizwa na mmoja wa Maswahaba ambaye anafunga katika safari hakumwambia usifungi. Bali alimsikiza na kumkubalia (swalla Allaahu ‘alayhi wa sallam). Na Mtume aliposema fadhila za swawm ya juma tatu na alkhamisi, hakusema msafiri asifungi. Lakini msafiri anaweza kuchukua ruhusa kwa kuwa ni msafiri. Inajuzu kwake kuchukua ruhusa ya kula katika Ramadhaan. Msafiri katika Ramadhaan si wajibu kwake kula, bali tu inajuzu kwake kula.

43) Kuangalia Filamu Na Musalsal Katika Ramadhaan

Swali:

Ipi hukumu ya mwenye kuangalia musalsal [filamu za kuigiza], na nyimbo na filamu za uchi mchana wa Ramadhaan, anafungwa kwa halali na anafuturu kwa haramu?

‘Allaamah al-Fawzaan:

Haramu ni wajibu kwa Muislamu kujiepusha nayo daima na kila siku, sawa amefunga au hakufunga, Ramadhaan na miezi mingine. Lakini khasa khasa mfungaji ajiepushe na ya haramu kwa kuwa yanaharibu swawm yake, yataathiri swawm yake na kupunguza ujira wake. Na huenda akabaki hana ujira na akawa ameshinda njaa na kiu bure. Ajiepushe na Aliyoharamisha Allaah (‘Azza wa Jalla). Swawm sio kutokula na kunywa tu. Na katika Hadiyth:

"Asieacha maneno ya kipuuzi na kuyafanya na ujinga, Allaah hana haja yake ya kuacha chakula chake na kinywaji."

Swawm inakuwa kwa kujizuia na vya kufuturisha vya kihisia vinavyojulikana - kula na kunywa. Na inakuwa kwa vinavyofuturisha vya kimaana - nayo ni maasi na maovu ajiepushe navyo vyote. Hata akikutukana mtu, nyamaza na usimrudishie.

"Anapokutukana yeyote, asema "Mimi nimefunga, mimi nimefunga"."

44) Anaefunga Ramadhaan Ataiangia Katika Mlango Wa Pepo Rayyaan?

Swali:

Anaefunga Ramadhaan ataiangia katika mlango wa Rayyaan [ambao ni khaswa kwa wafungaji pekee]?

‘Allaamah al-Fawzaan:

Ataiangia kwa wafungaji. Akiitakasa niyyah yake na akamtakasia Allaah swawm yake na akahifadhi dini yake, ataiangia pamoja na wafungaji. Swawm ya Ramadhaan ndio aina bora ya swawm.

45) Mwanamke Kashindwa Kusimama, Anaweza Kuswali Tarawiyh Kwa Kukaa?

Swali:

Mwanamke mzee ana matatizo katika miguu yake na anasumbuka kusimama. Je, inajuzu kuswali Tarawiyh kwa kusimama na baadhi ya [rakaa zingine] kwa kukaa?

ʿAllaamah al-Fawzaan:

Ndio, kadiri na hali yake atavyoweza. Atazoweza kuziswali kwa kusimama atafanya hivyo na atazotatizika atakaa. Ni sahali. Hata za faradhi, akitatizika kusimama atakaa aswali naye amekaa.

46) Hekima Ya Kufichwa Usiku Wa Laylat-ul-Qadir

Swali:

Kulikuwa na mjadala kuhusiana na Laylat-ul-Qadir, je imethibiti kwamba inakuwa katika usiku mmoja tu?

ʿAllaamah al-Fawzaan:

Ni usiku mmoja katika mwezi. Lakini Allaah Kaificha katika mwezi mzima kwa ajili Muislamu ajitahidi katika kila usiku wa mwezi. Mpaka aipate Laylat-ul-Qadir na kusimama Ramadhaan. Anapata ujira mara mbili. Hii ndio hekima ya kuificha.

47) Mwanamke Kasahau Kulipa Deni La Ramadhaan Mpaka Imeingia Nyingine

Swali:

Mwanamke ana swawm ya wajibu ya Ramadhaan lakini alisahau na hakujua ila masiku haya. Lipi la wajibu juu yake?

‘Allaamah al-Fawzaan:

Atalipa swawm za wajibu ambazo aliacha na akasahau, atazilipa atapokumbuka. Atazilipa hata kama ni kwa kuchelewa. Na atalisha kwa kila siku moja masikini - ikiwa ni [swawm ya] Ramadhaan - atalipa na kulisha kwa kila siku moja masikini kafara ya kuchelewesha.

48) Du‘aa "*Allaahumma laka swumt...* " Wakati Wa Kufuturu Ni Dhaifu

Swali:

Du‘aa kwa kusema:

"Allaahumma laka swumt, wa 'alaa rizqiqah aftwartu". Je ni sahihi wakati wa kufuturu?

'Allaamah al-Fawzaan:

Zimethibiti du'aa wakati wa kufuturu lakini zote hazikusihi. Muislamu aombe wakati wa futari. Katika Hadiyth: "Watu aina tatu hayarudishwi maombi yao", miongoni mwao ni mfungaji wakati wa kufuturu. Aombe kwa du'aa yoyote awezayo miongoni mwa du'aa. Asli ya du'aa wakati wa kufuturu ni Mashru'u na inakubaliwa kwa Allaah. Ama kutenga du'aa kusema kadha na kadha, hili halina dalili.

49) Hukumu Ya Kulala Na Mke Mchana Wa Ramadhaan

Swali:

Inajuzu kwa mwanaume kulala na mke wake naye amefunga?

'Allaamah al-Fawzaan:

Ndio. Lakini ajiepushe na yatayomletea shahawa. Alale naye kwenye kitanda kimoja lakini ajiepushe na yatayomletea shahawa pamoja naye.

50) Kuna Yeyote Anajua Laylat-ul-Qadir Ni Siku Kadhaa?

Swali:

Kuna wanaoiwekea mpaka Laylat-ul-Qadir kila mwaka. Je, kauli yake ichukuliwe?

‘Allaamah al-Fawzaan:

Hapana. Ni muongo huyu! Allaah Hakuiwekea mpaka Kaificha. Huyu anasema imewekewa mpaka?! Huyu ni muongo. Anaesema ni usiku fulani huyu ni muongo. Ama mwenye kusema yawezekana ilikuwa ni usiku kadha, kukisia hakuna neno.

51) Hukumu Ya Mzee Mwenye Maradhi Asieweza Kufunga Ramadhaan

Swali:

Mwanamke mzee na wala hawezi kufunga kwa sababu ya maradhi, afanye nini?

‘Allaamah al-Fawzaan:

Ikiwa maradhi haya hayatarajiwi kupona, nayo ndio huitwa maradhi ya "Muzmin" ni juu yake kulisha masikini kwa kila siku moja na inatosheleza kufunga.

وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِينٍ

"Na wale wasioweza, watoe fidiya kwa kumlisha masikini." (02:184)

Hili ni kwa mzee asiyeweza, na kwa mgonjwa mwenye maradhi ya muzmin. Wote wawili watalisha kwa kila siku moja kiwango cha 1,5 kg ya chakula kwa kila siku moja. Mwezi wote inakuwa 54 kg ya chakula kinacholiwa katika mji.

52) Katika Ramadhaan Mtu Ajishughulishe Na Qur-aan Au Kutafuta Elimu?

Swali:

Je, ni bora katika Ramadhaan kuacha vitabu vya elimu na kujishughulisha na Qur-aan au kuchanga yote mawili?

‘Allaamah al-Fawzaan:

Salaf-us-Swaalih walikuwa inapongia Ramadhaan wanajishughulisha na kusoma Qur-aan na wanaacha kusoma elimu na vikao vya dhikr, wanajishughulisha na kusoma Qur-aan. Hili ndio bora. Kwa kuwa kutafuta elimu ni jambo lina wakati mwingine.

53) Ipi Bora, Kusoma Qur-aan Kwenye Msahafu Wa Simu Au Wa Kawaida?

Swali:

Je, fadhila zinatofautiana kusoma Qur-aan katika msahafu iliyo kwenye simu au msahafu uliyo andikwa (wa kawaida)?

‘Allaamah al-Fawzaan:

Hakuna tofauti, vyote ni Kitabu na Aayaat. Iliyo kwenye simu ndio msahafu wenyewe na nuskha [maandiko] ya msahafu yaliyo andikwa.

54) Je, Ni Bora Ramadhaan Kuhifadhi Qur-aan Au Kusoma Zaidi?

Swali:

Ikiwa natatizika kukamilisha kuhifadhi Qur-aan, je ni aula zaidi kukamilisha hifadhi katika Ramadhaan au kusoma au kujumuisha baina yavyo?

‘Allaamah al-Fawzaan:

Muhimu ni wewe kusoma Qur-aan na kujitahidi kwa hilo, ima kusoma au kuhifadhi. Lakini kule kugemea zadi kusoma kuliko kuhifadhi ndio bora kwa kuwa kuhifadhi lina wakati wake mwingine.

55) Umuhimu Wa Kusimama Katika Kila Swalah Ya Qiyaam-ul-Layl Ramadhaan

Swali:

Je, ni lazima kusimama Qiyaam-ul-Layl usiku mzima? Na vipi kwa anaelala atadiriiki fadhila hizi?

‘Allaamah al-Fawzaan:

Hili ndo dhahiri ya kuwa atasimama kila usiku, Laylat-ul-Qadir na nyinginezo. Aihuishe au ahuishe aghalabu ya usiku. Na akilala baadhi ya sehemu ya usiku ili apate nguvu hakuna neno. Lakini aihuishe sehemu kubwa ya usiku.

56) Haijuzu Kusafiri Kwenda Katika Msikiti Wowote Isipokuwa Misikiti Mitatu

Swali:

Kuna Msikiti nje ya Riyaadh unakhitimu kila siku tatu Qur-aan. Inajuzu kusafiri kuswali nao?

‘Allaamah al-Fawzaan:

Usisafiri kwa ajili ya kuswali katika Msikiti isipokuwa Msikiti wa Makkah na Msikiti wa Mtume. Hakusafiriwi katika Misikiti isipokuwa Msikiti wa Makkah, Msikiti wa Mtume na Msikiti wa Aqswa.

"Msifunge safari ila katika Misikiti mitatu."

Msikiti wa Makkah, Msikiti huu [wa Mtume] na Msikiti wa Aqswa.

57) Kukariri Aayah Ya Na'iyim Na Wa'iyd Katika Tarawiyh

Swali:

Baadhi ya maimamu katika swalah ya Tarawiyh wanarudilia na kukariri baadhi ya Aayaat zilizo na na'iyim [neema] na wa'iyd [adhabu]. Kitendo chao ni sahihi?

'Allaamah al-Fawzaan:

Hili litawachanganya jamaa'ah. Ikiwa anaswali peke yake hakuna ubaya akarudilia Aayaat zilizo na wa'iyd au zimetaja Jannah na maghfirah. Ama ikiwa anaswali na jamaa'ah, hapana. Asikariri. Kwa kuwa atawachanganya.

58) Kumtumia Thawabu Za Kisomo Cha Qur-aan Mtu Asiyeweza Kusoma

Swali:

Mzazi wangu ni mwanamke si msomi, hawezi kusoma wala kuandika. Je, tumsomee Qur-aan na kumkhitimia?

‘Allaamah al-Fawzaan:

Hapana Qur-aan hasomewi yeyote si hai wala maiti. Halikuthibiti

hili. Hakuna dalili ya hilo. Lakini muombee wakati wa kukhitimu Qur-aan. Hili ni jambo zuri. Ama kumtumia thawabu za kisomo hili halina dalili.

59) Kulala Mtu Akaota Na Kutokwa Na Manii Kunaharibu Swawm?

Swali:

Kuota ukatokwa na manii kunaharibu swawm?

‘Allaamah al-Fawzaan:

Hapana. Hakuharibu swawm. Lakini ni juu yake kukoga janaba na swawm yake ni sahihi kwa kuwa siyo kwa khiyari yake.

60) Kumsalisha Mama Mzee Na Mke Nyumbani Tarawiyh Badala Ya Kwenda Msikitini

Swali:

Mama yangu ni mzee na anaishi na mimi siku hizi na siwezi kuhudhuria kila siku ilihali ya kwamba ni mwenye kuhifadhi Tarawiyh jamaa’ah. Je, ni bora

kwangu kumsalisha mamangu na mke wangu nyumbani badala ya kwenda Msikitini?

‘Allaamah al-Fawzaan:

Ndio. Hakuna ubaya ukasalisha swalah ya Tarawiyh mama yako na mke wako nyumbani kutokana na hali ya mama yako, na kwa vile anatatizika kwenda Msikitini na wewe unapewa ujira kwa hili.

61) Kusoma Qur-aan Kwenye Simu Bila Ya Wudhuu

Swali:

Inajuzu kusoma Qur-aan kwenye simu bila ya wudhuu?

‘Allaamah al-Fawzaan:

Ndio, kwa kuwa simu haiitwi msahafu. Kilichokatazwa ni kugusa msahafu. Kasema Mtume (swalla Allaahu ‘alayhi wa sallam):

"Haigusi Qur-aan ila aliye twahirika."

Ni msahafu. Ama simu haiitwi msahafu. Hata kama muundo wake itaonekana ni kitabu cha Qur-aan. Hauitwi msahafu. Kama jinsi Qur-aan inaweza kuwa imeandikwa katika ukuta nawe huna wudhuu inajuzu kutazama Aaayaan na kusoma.

62) Kuswali Qiyaam-ul-Layl Jamaa'ah Safarini

Swali:

Tukiwa katika safari inajuzu kwetu katika baadhi ya siku kuswali Qiyaam-ul-Layl?

'Allaamah al-Fawzaan:

Hakuna kuswali Qiyaam-ul-Layl jamaa'ah ila katika Tarawiyh Ramadhaan. Ama kinyume na Tarawiyh Ramadhaan hapasaliwi naafilah [Sunnha] na Qiyaam-ul-Layl jamaa'ah daima na kwa utaratibu maalum. Lakini baadhi ya nyakati wakitaka wanaweza kuswali jamaa'ah bila ya utaratibu na kukusudia hilo.

63) Jamaa'ah Msikitini Kukubaliana Kurefusha Swalah Ya Tarawiyh

Swali:

Lau watakubaliana jamaa'ah Msikitini kurefusha katika swalah ya Tarawiyh. Je, imaam arefusha?

'Allaamah al-Fawzaan:

Hawawezi kukubaliana, lazima katika wao kuwemo wanaokwenda kinyume. Kwa kuwa hali za watu zinatofautiana. Kati yao kuna wagonjwa, wakubwa,

wenye mashughuli na haja. Haiwezekani wakakubaliana wote, hili liko mbali. Bora ni kati kwa kati.

64) Fadhila Za Kuhakikisha Maamuma Wameswali Tarawiyh Na Imaam Mpaka Mwisho Wa Swalah

Swali:

Ipi hukumu ya kuswali witr mara ya pili baada ya swalah ya Tarawiyh?

‘Allaamah al-Fawzaan:

Kakataza Mtume (swalla Allaahu ‘alayhi wa sallam) kuswali witr mara mbili. Kasema:

"Hakuna [kuswali]witr katika usiku mmoja."

Asiwitiri ila mara moja; ima mwanzo wa usiku na asimame mwisho wa usiku na aswali atazoweza na inatosha witr ya kwanza [aliyoswali]. Na ima acheleweshe witr na kuiswali mwisho wa usiku pamoja na swalah atazoleta mwisho wa usiku. Lakini atakaeswali na imaam [katika Tarawiyh] ahakikishe ameswali witr pamoja naye. Kwa kauli ya Mtume (swalla Allaahu ‘alayhi wa sallam):

"Atakaesimama pamoja na imaam mpaka [imaam] akamaliza, ni kama aliye simama usiku mzima."

Usiku mzima. Na akimaliza mbele yake kabla ya witr, hatopata hilo. Kwa kuwa kamaliza kabla ya imaam. Aswali witr pamoja naye na inatosheleza witr

hii alhamdulillah. Na wala hili halikukatazi kuswali mwisho wa usiku na itatosha ile witr ya kwanza.

65) Madhiy Yanaharibu Swawm?

Swali:

Akitokwa mfungaji na madhiy, atakula?

‘Allaamah al-Fawzaan:

Wanachuoni wanasema ikiwa sababu yake aliangalia kwa kukariri, hili linaharibu swawm yake. Ama yakitoka bila ya yeye kusababisha kitu, hili haliathiri swawm yake.

66) Asiyeweza Kusoma Qur-aan Ramadhaan Afanye Nini?

Swali:

Je, kila anaesoma kusoma Qur-aan anatakiwa kuzingatia hata kwa yule ambaye hakusoma?

‘Allaamah al-Fawzaan:

Ambaye hajui kusoma Qur-aan asikilize Qur-aan. Anasema Allaah (Ta'ala):

وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

"Na isomwapo Qur-aan isikilizeni na mnyamaze ili mpate kurehemewa."
(07:204)

Anyamaze inaposomwa Qur-aan na aisikilize kwa yule anaeisoma. Lakini kila Muislamu kahifadhi kitu katika Qur-aan, sawa kikubwa au kidogo. Asume alichohifadhi hata ikiwa ni katika suurah fupi. Azirudi rudi na kuzikariri kariri.

67) Nasaha Kwa Wale Waendao Katika Misikiti Inayoswali Mbio Mbio Tarawiyh

Swali:

Inajuzu kwenda kwa swalah ya Tarawiyh katika Msikiti mwingine kwa hoja ya kuwa anamaliza mbio mbio au sauti yake ni nzuri?

ʿAllaamah al-Fawzaan:

Anamaliza mbio mbio hii ni dalili ioneshayo uvivu wake, anataka kumaliza mbio mbio. Huu ni uvivu! Yatakikana iwe kinyume chake - aende kwa imaam anaeswali kwa utulivu na aswali nyuma yake. Na wala asiswali na imaam aendae mbio mbio. Ili apewe katika swalah yake.

68) Wanaume Kuacha Uvivu Na Kwenda Katika Misikiti Inayokhatimu Qur-aan

Swali:

Wanatofautiana maimamu katika Ramadhaan, baadhi yao wanakhitimu Qur-aan katika Tarawiyh na wengine hawakhitimu. Je, kuna tofauti katika fadhila kwa nisba ya maamuma na khaswa jirani wa Msikiti?

‘Allaamah al-Fawzaan:

Ndio. Muislamu yeyote ahudhurie kwa yule anaekhitimu. Ama [kwenda kwa] yule asiekhitimu Qur-aan, huu ni uvivu na anaharamishiwa kusikiliza Qur-aan yote kuanzia mwanzo wake mpaka mwisho wake. Waenda katika Misikiti wenye imaam anaekhitimu Qur-aan mwisho wa mwezi, mpaka waweze kusikiliza Qur-aan yote.

69) Kupumzika Kila baada Ya Rakaa Mbili Badala Ya Nne Katika Tarawiyh

Swali:

Je, kuacha kukaa kidogo baada ya kila rakaa nne katika Tarawiyh ni Sunnah au kukaa ndio Sunnah?

‘Allaamah al-Fawzaan:

Yaani makusudio yake yeye ni kupumzika baada ya kila salaam mbili? Hili ni jambo zuri ikiwa hawatatizi watu. Salaf walikuwa wakupumzika baada ya kila salaam mbili na ndio maana ikaitwa swalah ya Tarawiyh.

70) Anaefunga Bila Ya Kuswali Hana Swawm

Swali:

Ipi hukumu ya mwenye kufunga na haswali au anaswali dhuhur na 'aswr mwisho wa 'aswr na hii ndio ada yake?

'Allaamah al-Fawzaan:

Aanefunga na haswali hana swawm. Kwakuwa anaeacha swalah hakubaliwi kutoka kwake 'amali zingine mpaka ahifadhi swalah zake. Na swalah ndio imesisitizwa zaidi kuliko swawm. Swalah ndio nguzo ya pili. Na swawm ni nguzo ya nne. Swalah ndio msingi wa 'amali.

71) Kula Katika Safari Isiyokuwa Na Uzito

Swali:

Je, inajuzu kula katika safari isiyo na uzito?

‘Allaamah al-Fawzaan:

Ndio. Allaah (Jalla wa ‘Alaa) Kaoanisha kula pamoja na safari na wala hakuiwekea mpaka na uzito. Kukipatikana safari inajuzu kula. Na mara nyingi safari haikutani na uzito. Msafiri anakula na hili ndilo linalopendwa kwa Allaah kuliko kufunga. Na akifunga hakuna neno.

72) Sifa Ya Swalah Ya Tarawiyh

Swali:

Je, Sunnah ni kuipea daraja tofauti sifa ya swalah ya Tarawiyh, kwa kukhafifisha kisomo usiku wa kwanza katika Ramadhaan na rakaa mbili za mwanzo kisha mtu anazidisha baada ya hapo?

‘Allaamah al-Fawzaan:

Swalah ya Tarawiyh ni sawa sawa na hakuna baadhi [ya rakaa] khafifu na baadhi yazo ndefu. Kuanzia mwanzo wake mpaka mwisho wake. Kuanzia mwanzo wa mwaka mpaka mwisho wa mwaka inakuwa ni sawa sawa katika kila mwezi na kila usiku. Hakuna kukhafifisha baadhi [ya rakaa] na kurefusha baadhi yazo.

73) Allaah (Ta‘ala) Anapotukuzwa Katika Du‘aa Ya Qunuut

Swali:

Ipi Sunnah kwa haki ya maamuma wakati imaam anapomsifia (mtukuza) Allaah katika du'aa ya Qunuut?

‘Allaamah al-Fawzaan:

Haya masuala mmeyauliza sana. Jambo hili ni sahali. Ima utanyamaza au utasema "Subhaanallaah", "Subhaanallaah". Utamtukuza Allaah (Subhaanahu wa Ta'ala) Anapotajwa.

74) Sifa Ya Swalah Ya Qunuut

Swali:

Ipi hukumu ya du'aa tunayosikia hivi leo kwa maimamu wengi katika sifa yake na uombaji wake na upi udhibiti wa du'aa katika Qunuut?

‘Allaamah al-Fawzaan:

Du'aa katika Qunuut inakuwa mukhtasari na inakuwa kwa du'aa sahihi zinazoafikiana na Qur-aan na Sunnah. Na inakuwa kwa du'aa kwa jumla na wala asirefushe. Bali iwe kati na kati. Ubora wa mambo ni kati na kati.

75) Kisimamo, Kisomo, Rukuu Na Sujuud Kuwa Sawa Katika Swalah Ya Tarawiyh

Swali:

Katika swalah ya Tarawiyh, kisomo na rukuu na sujuud inakuwa sawa au kisomo kinakuwa kirefu kama wafanyavyo maimamu wengi leo?

‘Allaamah al-Fawzaan:

Ndio. Hivi ndio bora. Akirefusha kisomo na kisimamo arefushe rukuu. Na akikhafifisha kisimamo akhafifishe rukuu na sujuud. Swalah inakuwa sawa kwa sawa katika kisimamo chake, rujuu na sujuud.

76) Tarawiyh Nyumbani Au Msikitini?

Swali:

Baadhi ya watafutaji elimu Riyaadh wanasema kuwa swalah ya Tarawiyh nyumbani ni bora kuliko kuiswali Msikitini. Akilitolea dalili Hadiyth "Swalah ya naafilah nyumbani ni bora kuliko Msikitini kwa daraja 25".Anasema na swalah ya Tarawiyh ni naafilah na ndio kauli ya Imaam Maalik. Analingania kwa hili na anawaambia nalo wanafunzi. Ipi rai yako?

‘Allaamah al-Fawzaan:

Hili ni kosa. Hili ni kosa kubwa linakhalifu uongofu wa Salaf-us-Swaalih. Walikuwa wakikusanyika Misikitini wakiswali Tarawiyh. Tarawiyh Sha’iyyah iliyo dhahiri katika Shari’ah za dini. Iswaliwe Msikitini. Kuiswali Msikitini ni

bora kuliko kuiswali nyumbani. Hata kama kuiswali nyumbani inajuzu, lakini kuiswali Misikitini na kudhihirisha Sha'iyrah hii na kushiriki na Waislamu ni bora.

77) Kipindi Chote Cha Swawm Du'aa Hujibiwa

Swali:

Zipi nyakati za kukubaliwa du'aa na mtu amefunga?

ʿAllaamah al-Fawzaan:

Kipindi chote cha swawm ni wakati wa kujibiwa. Wakati wote. Kuanzia wakati wa daku mpaka wakati wa kufuturu. Maadamu amefunga ni mwenye kujibiwa.

78) Tahadhari Na Ma-Dajjaal Wanaoeneza Bid'ah Kwa Njia Ya Simu Ramadhaan

Swali:

Siku hizi kumi la mwisho (Ramadhaan) kunakuwa ujumbe kwenye simu watu wanaoeleza kuonekana kwa Laylat-ul-Qadir. Ipi taaliki yako kwa hili?

ʿAllaamah al-Fawzaan:

Enyi ndugu simu zilizo nyuma yawatu ma-Dajjaal wanataka kuwashawishi watu. Usikubali kitu chochote kwenye simu. Alhamdulillah elimu ipo na wanachuoni wapo na vitabu vipo vya kurejelea. Ama watu hawa ma-Dajjaal walioko nyuma ya simu, watu hawa wanataka kupotosha watu na kuwashughulisha watu kwa mambo haya.

79) Kuswali Na Imaam Tarawiyh Mwanzo Wa Swalah Mpaka Mwisho

Swali:

Yapi makusudio Hadiyth ya Mtume (swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) "Ataesimama na imaam mpaka akamaliza."?

'Allaamah al-Fawzaan:

Makusudio ni yeye kuendelea na imaam kuanzia mwanzo wa Tarawiyh mpaka mwisho wake. Asimame naye kuanzia mwanzo wa Tarawiyh mpaka mwisho wake. Haya ndio makusudio: "Ataesimama na imaam mpaka akamaliza [naye, atakuwa kama ameswali usiku mzima]" yaani asimalize mpaka amalize imaam.

Tanbihi:

Fataaawa zote zilizoko juu vyanzo vyake vinapatikana hapa chini:

Chanzo: <http://www.alfawzan.af.org.sa/allmohadtrat?page=4>

Chanzo: http://www.alfawzan.af.org.sa/alldroos?tid_1=238

80) Nasaha Za Shaykh Fawzaan Kuhusu Kuchunga Wakati Ramadhaan

Swali:

Tunataka uwapa nasaha vijana kuhusiana na kuchunga wakati wao katika Ramadhaan?

'Allaamah al-Fawzaan:

Waislamu wote sawa vijana na wengineo wanatakiwa kutumia wakati wao katika kumtii Allaah - wala Ramadhaan isiwajie kwa ghafla, au ikawakuta wako katika michezo na upuuzi, au ikawakuta wako wanajishughulisha na maigizo, au filamu, muziki - kwa kuwa mambo haya imekuwa ni hasara (katika jamii ya Kiislamu). Waislamu wachunge wakati wao siku zote si katika Ramadhaan tu - katika yale yatakayowafaa ima katika dini yao au dunia yao. Wala wasiupoteza mda wao katika upuuzi, michezo, kufuatilia maigizo na filamu chafu na mfano wake.

Chanzo: <http://youtu.be/myCto-IpXZ4>

81) Inajuzu Kufanya (Kuikaa) I'tikaaf Siku Moja Au Mbili?

Swali:

Je, inajuzu kufanya Itikaaf siku moja au mbili?

'Allaamah al-Fawzaan:

Inajuzu kuikaa I'tikaaf hata saa moja. Hakuna mpaka wa kufanya I'tikaaf.

Chanzo: <http://www.youtube.com/watch?v=dm3cGw5UQIQ>

82) Inajuzu Kufanya Jimai Usiku Wa Ramadhaan Na Mke Na Kuamka Na Janaba

'Allaamah al-Fawzaan:

Mnajua kuwa kufanya jimai kunabatilisha Swawm. Na ni wajibu pia kulipa kafara ikiwa mtu atafanya mchana wa Ramadhaan. Ama kufanya Jimai usiku Mwenye Zimungu karuhusu hilo.

فَالآنَ بَاشِرُوهُمْ وَأَنْتَعُوا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الْأَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ

“Basi sasa changanyikeni nao na takeni aliyokuandikieni Mwenyeezi Mungu. Na kuleni na kunyweni mpaka ubainike kwenu weupe wa alfajiri katika weusi wa usiku.” (02:187)

Kufanya Jimai inaruhusu usiku, kama jinsi inaruhusu kula na kunywa. Hadiyth hii inaonyesha kuwa inaruhusu (kufanya Jimai) usiku wote. Mpaka mwisho wa usiku. Utakapomaliza kufanya Jimai mpaka Fajr ikaingia (adhana ya pili) hakuna tatizo. Kwa kuwa bado ilikuwa usiku. Je, miongoni mwa sharti za Swawm mpaka mtu awe twahara? Mwenye hedhi itapokatika damu yake,

anuie kufunga hata kamahajitoharisha. Atajisafisha baadaye. Haya ni masuala muhimu, kufanya Jimai mwisho wake ni mpaka Fajr inapoingia. Jibu ni hapana. Inajuzu kwa mtu kufunge naye yuko na Janaba. Anuie swawm na yeye yuko najanaba. Na mtu anaweza (kuamka) na swam anafunga hata kama yuko na Janaba. Mtu anuie swawm hata kama yuko na Janaba, na sharti ya swamw si lazima mpaka mtu awe Twahara. Ni mambo muhimu. Mtu anaweza kujitwaharisha Baada ya Fajr... Mtume (swala Allaahu 'alayhi wa sallam) Fajr ilikuwa inamkuta naye yuko na Janaba. Anafunga kisha anajitwaharisha baada ya kuingia Fajr kisha anaswali.

Chanzo: http://www.youtube.com/watch?v=i4HOptr_6sI

83) Ni Lazima Kukaa I'tikaaf Siku Kumi?

Swali:

Je ni wajibu kwa anaeikaa Itikaaf zile siku za mwisho za Ramadhaan, aikae siku kumi?

'Allaamah al-Fawzaan:

Hakuna mpaka wa kufanya Itikaaf. Unaweza kuikaa siku kumi zote au baadhi ya siku. Hakuna ubaya.

Chanzo: <http://www.youtube.com/watch?v=t5l8AW9qsAY&feature=relmfu>

84) Nifuturu Nyumbani Kwangu Au Msikitini Nikaapo I'titikaaf?

Swali:

Nyumba yangu iko karibu na msikiti ambao nataka kukaa I'titikaaf. Je ni bora kwangu wakati wa futari nikafuturu nyumbani kwangu halafu nioge wakati wa haja au ni bora kwangu kuhudhuria [kwa ajili ya futari] katika msikiti ambao uko karibu nami?

ʿAllaamah al-Fawzaan:

Bora ni wewe kubakia mahala ulipo, futuru msikitini na usiende nyumbani. Kwa kuwa hili si dharurah, na tumesema mtu anatoka tu kama kuna haja dharurah, kama kutatua haja fulani, kutawadha. Ama hili kufuturu nyumbani kwako si dharurah, futuru msikitini na hili ndo bora kwako. Kwa kuwa futari ni ʿibaadah na ikiwa msikitini ndo bora zaidi.

Chanzo: <http://www.alfawzan.af.org.sa/node/2662>

85) Hukumu Ya Kumwingilia Mke Mchana Wa Ramadhaan

Swali:

Ipi hukumu ya anaemuingilia mke wake [mchana wa] mwezi wa Ramadhaan?

'Allaamah al-Fawzaan:

Hukmu yake kwanza akate swawm yake, anapaswa kujuta na kufanya tawbah, na anapaswa kufunga mwezi miwili mfululizo.

Chanzo: <http://www.youtube.com/watch?v=JJAa1QFjY6I>

86) Faasiq Akiona Mwezi Wa Ramadhaan, Vipi Ushuhuda Wake?

Swali:

Ikiwa mwezi utaonekana na Muislamu ambae ni muovu, mwenye madhambi makubwa na anayafanya hadharani. Je mtu huyo akubaliwe ushuhuda wake?

'Allaamah al-Fawzaan:

Mtu Faasiq (mtenda maovu wazi) na ambae kazama katika maasi hawakubaliwi ushuhuda wao. Mwenyeezi Mungu Anasema:

وَأَشْهِدُوا ذَوِي عَدْلٍ مِّنكُمْ

“Na mshuhudishe mashahidi wawili waadilifu miongoni mwenu.” (65:02)

Anapaswa kuwa muadilifu. Uadilifu wa mtu unaonekana dhahiri. Ikidhihirika kwake Ufaafiq, mtu kama huyu hakubaliwi ushuhuda wake. Ama kama hajadhihirisha kitu, hukmu ni baina yake yeye na Allaah. Lakini ikidhihirika kwake Ufaasiq, hakubaliwi ushuhuda wake.

Chanzo: <http://youtu.be/rnr5T-gtEmo>

87) Niyyah Moja Mwanzo Wa Mwezi Wa Ramadhaan Yatosha?

Swali:

Je, mtu aiweke niyya ya Swawm mwanzo wa mwezi wa Ramadhaan kamili?

'Allaamah al-Fawzaan:

Kila siku mtu anatakiwa aweke nia. Haitoshe niyya mara moja kwa mwezi mzima wote wa Ramadhaan. Kwa kuwa kila siku inachukuliwa ni 'Ibaadah ya kipekee. Kwa dalili ya Hadiyth:

"Hana Swawm kwa yule ambaye hakuweka niyya katika Usiku".

Hili ni katika kila siku.

Chanzo: <http://youtu.be/vRi2I9nDGF4>

88) 'Amali Bora Mchana Wa Mwezi Wa Ramadhaan

Swali:

Ipi amali bora kuliko zote katika mchana wa Ramadhan?

'Allaamah al-Fawzaan:

‘Amali iliyokuwa bora katika mchana wa Ramadhan ni kusoma Qur-aan.

شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ

“Mwezi wa Ramadhan ambao imeteremshwa humo Qur-aan... ” (02:185)

Amali iliyo bora baada ya matendo ya faradhi ni kusoma Qur-aan.

Chanzo: <http://youtu.be/pquw7PsWZ9s>

89) Hukumu Ya Kutoa Manii Mchana Wa Siku Ya Ramadhan

Swali:

Je, kupiga punyeto (kutoa manii) kunabatilisha swawm? Na kama ndio ni juu yake kulipa zile siku ambazo alifanya hivyo ilihali hajui idadi yake?

'Allaamah al-Fawzaan:

Bila shaka, ni juu yako kuzilipa kwa kuwa swawm yako imebatilika. Kuyatoa manii kwa makusudi, hili linabatilisha Swawm. Ni juu yako kulipa siku zote ambazo ulifanya kitendo hicho. Na kama hujui idadi ya siku ulifanya hivyo, jitahidi kukadiria ni siku ngapi. Baada ya hapo zilipe na utubu kwa Mwenyeezi Mugu na usifanye tena hili.

Chanzo: <http://youtu.be/yjU54jERdL4>

90) Kuonekana Mwezi Katika Ramadhaan

Swali:

Ikithubutu Ramadhaan (ukionekana mwezi) katika mji wa Kiislamu na usionekane kwenye mji mwingine. Je, inajuzu kwa Waislamu kufuata mji ambao kumeonekana mwezi na wafunge nao au ni mpaka waone mwezi kwenye mji wao?

'Allaamah al-Fawzaan:

Haya ni masuala yanatofauti (kwa Wanachuoni). Baadhi ya Wanachuoni wanasema ukionekana mwezi kwenye mji wa Kiislamu, ni wajibu kwa Waislamu wote Duniani wafunge. Wanachuoni wengine wanasema hapana. Hii inatokana na hali ya hewa, unaweza kuonekana mwezi upande huu na usionekana upande wa pili. Katika hali kama hii, kila watu wafuate mwezi wa mji wao kadiri na wawezavyo. Ama ikiwa hakuna tofauti yoyote ya kuonekana mwezi (yaani umeonekana kote), basi Waislamu wote duniani watafunga. Ama kukiwa tofauti, kwa mfano mwezi umeonekana Afghanistan ila si Shaam... Kila mji utakuwa na funga yao. Watu wa Shaam watafunga kwa kufuata mwezi wao na wa Afganistan wafuate wa kwao. Ikiwa mji ni wa

Kiislamu kukaonekana mwezi, watu wote (katika mji huo) wafunge. Kukiwa Ikhtilaaf ya mwezi kila watu wafunge kwa kufuata mji wao.

Chanzo: <http://youtu.be/PIkFd4bDYzU>

91) Hukumu Ya Kufunga Sita Shawwaal Kabla Ya Deni la Ramadhaan

Swali:

Je [mtu aweza] kutanguliza swaumu ya sita Shawwaal kabla ya kulipa deni [la ramadhaan]?

'Allaamah al-Fawzaan:

Hapana. Alipe deni kwanza kisha ndio afunge sita Shawwaal, kwa kauli yake Mtume (swalla Allaahu 'alayhi wa sallam):

"Atakayefunga Ramadhaan kisha akaifuatisha na [swaumu] sita za shawwaal..."

"Atakayefunga Ramadhaan..."

Na yule mwenye deni anakua bado hajafunga Ramadhaan.

Chanzo: <http://www.youtube.com/watch?v=ncZvlM7IzrQ>

92) Mjamzito Aliepitwa Na Ramadhan Anataka Kufunga Sita Shawwaal

Swali:

Mwanamke alizaa mwanzo wa Ramadhan, anataka kulipa halafu afunge sita Shawwaal. Inafaa kufanya hivyo?

ʿAllaamah al-Fawzaan:

Kwamwe, inatosheleza kufunga deni. Baadaye kufunga deni lake kukibakia kitu katika Shawwaal, atafunga sita. Ama ikiwa hatowahi, hana juu yake swawm ya sita.

Chanzo: <http://www.youtube.com/watch?v=oI17cYCwPg4>

93) Kalipa Swawm Ya Ramadhan Siku Ya ʿArafah

Swali:

Mtu yuko na deni la swawm ya Ramadhan akaifunga siku ya ʿArafah, je atapata ujira wa aliefunga ʿArafah na kalipa deni la Ramadhan?

ʿAllaamah al-Fawzaan:

Hili ni kwa Allaah (‘Azza wa Jalla), lakini swawm ya siku ya ‘Arafah ni Sunnah na deni hili ni wajibu. Ikiwa kanuia ‘Arafah haitokuwa tena deni [la Ramadhaan]. Ikiwa kanuia kulipa deni haitokuwa tena swawm ya ‘Arafah. Itatokana na alichonuia.

"Vitendo vinategemea [vinalipwa kwa] nia na kila mtu atapata kwa mujibu wa kile alichokusudia."

Chanzo: http://www.youtube.com/watch?v=dg_H82fUIFQ

94) Kufunga Safari Kwenda Kufanya I’tikaaf Kwenye Msikiti Ni Bid’ah

Swali:

Ipi hukmu ya kufunga safari kwa ajili ya I’tikaaf kwenye msikiti wa Mwanachuoni?

'Allaamah al-Fawzaan:

Hili ni Bid'ah. Haijuzu! (Hadiyth ya Mtume anasema):

"Msifanye ziara ila kwa misikiti mitatu. (wa Makkah, Madiyna na al-Aqswa). Kaikae I’tikaaf kwenye msikiti wa kwenu. Hili ni bid'ah.

Chanzo: http://www.youtube.com/watch?v=DVL_xq-rHzk

95) Sunnah Ni Kuanza I'tikaaf Baada Ya Swalah Ya Fajr Ya Kumi La Mwisho

Swali:

Imepokelewa kuwa "Mtume alipokuwa anataka kufanya I'tikaaf anaswali Fajr, kisha anaingia sasa kwenye I'tikaaf."

'Allaamah al-Fawzaan:

Sunnah ni mtu kuanza I'tikaaf kwenye swalah ya Farj. Kwenye usiku wa kwanza swalatul Fajr. Mwenye kufanya I'tikaaf anaingia au mwanzo wa mchana swalatul Fajr. Hii ndiyo Sunnah. Na mtu akianza I'tikaad Dhuhr, 'Aswr nk hakuna ubaya. Lakini kuanza mwanzo wa mchana (Fajr) hili ni bora (na Sunnah).

Chanzo: <http://youtu.be/oPcxLs33xj8>

96) Ipi Bora Mwanamke Afanye I'tikaaf Nyumbani Kwake Au Msikitini?

Swali:

Ipi bora kwa mwanamke. Afanye I'tikaaf msikitini au afanye nyumbani?

'Allaamah al-Fawzaan:

Yote ni sawa. Lakini ijulikana I'tikaaf msikitini inaruhusiwa (kwa wanawake)... Wakitoka nje kwenye Masjid kwa ajili swalah au I'tikaaf, hakuna tatizo. Swalah za Faradhi, Swalah ya Tarawiyh, Swalat-ul-Kusuuf (mwezi ukipatwa), Istisqaa (kuomba mvua) hakuna neno (kwa wanawake kwenda). Ni jambo zuri.

Chanzo: <http://youtu.be/LsPwAn1XDZ8>

Mwisho!